

RATNI IZVJEŠTAJI:

Austro-ugarski.

B e č, 22. (D. u.) Službeno se javlja: Nema ništa osobita da se javi. — Poglavica generalnog stožera.

Njemački.

Berlin, 22. (D. u.) Veliki glavni stan javlja službeno: Zapadno bojište: Bojne skupine prijestolonasljednika Rupprechta i njemačkog prijestolonasljednika: Ostende je bio opstrjeljavan sa mora. U belgijskoj i francuskoj je Flandriji potrajala jaka topovska vatra. Na više su mjesta prodrli izvidnički odjeli u neprijateljske crte. Počevši jugoistočno od Arrasa do La Fere navalili smo na engleske položaje. Nakon jake je vatrene djelatnosti topništva i minometa navalila naša pješadija u širokim odsječcima i osvojila svagdje prve neprijateljske crte. Između La Fere i Soissons, s obje strane Reimsa i u Champagni porasla jakost paljbe. Juristi su odjeli dopremili u mnogim odsječcima zarobljenike. — Bojne skupine v. Gallwitz i vojvoda Albrecht: Naše je topništvo nastavilo razaranje neprijateljskih lopničkih postojanka i baterija pred Verdunom. I na lotaringijskoj je fronti bila djelatnost topništva mnogostruko pojačana. S ostalih bojišta ništa nova. — Ludendorff.

Berlin, 22. (D. u.) Večernji izvještaj. Uspjehi su jučerašnjeg dana u bojama između Arrasa i La Fere bili proširili u nastavku naših navala. Dosad bje najavljeno 18.000 zarobljenika i 200 topova. Pred Verdunom je ostala topnička borba pojačana. S ostalih bojišta ništa nova.

Nijemci su navalili na englesku frontu između rijeka Scarpe i Serre ili između Arrasa i La Fere. Fronta je napadaja široka 80 kilometara. Na ovoj su fronti provalili na više mjesta u engleske linije, te osvojili prve crte neprijateljskih položaja. Izgleda, da idu Nijemci s tom na veliko zasnovanom akcijom za tim, da otkinu tvrdjavu Calais od ostale francuske fronte, sa široko zasnovanim opkoljujućim manevrom. Njemački večernji izvještaj javlja 16.000 zarobljenika i 200 topova plijena. Početni je dakle uspjeh njemačke vojske znatan, ali se još opći položaj ne može prosuditi. Tek za 8 dana bit će moguće izreći pravi sud o potijeku bitke. Njemački su izvještaji, kao obično početkom velikih akcija, veoma lakonički, a engleski nam izvještaj nije još stigao, te je radl toga još teže stvoriti si približnu sliku o velikoj i strašnoj bitci na zapadu.

Iz Rusije.

Moskva, 19. (Agentura.) Na pitanje, da li će uslijed toga, što je kongres sovjeta odobrio bio sa Njemačkom sklopljeni mir, američanski konzulat ostaviti Rusiju, izjavio je poslanik Francis, da ne će ostaviti Rusiju, zbog ne bude na to silom prinukan.

Moskva, 20. (D. u.) P. b. a. U govoru o sadašnjem je položaju izjavio Trocki, e je od prijekle potrebe, da se stvori disciplinovana armada. Rusija se nalazi u stanju anarhije. Mi se moramo opet dočepati slobode kretanja i svom odriješitošću uznastojati oko toga, da učinimo kraj neredima.

Moskva, 20. (D. u.) P. b. a. Oni su članovi vijeća pučkih povjerenika, koji pripadaju stranci socijalnih revolucionaraca, odstupili. I gospodja Holentijev te Slapnikov od ministarstva za javne radnje predali su ostavke. U savezu s tim odstupima prijavila vlada izjavu na narod, u kojem će obrazložiti razloge rekonstrukcije vladine vlasti. Na temelju naredbe vijeća pučkih povjerenika općine petrogradske preuzet će Joffe upravu izvanjskih poslova.

Moskva, 21. (D. u.) P. b. a. Noćas u dvanaest sati i pol zaključila je izvanredna konferencija sovjeta javnim glasovanjem, da ratificira mirovni ugovor sa središnjim vlastima.

Stockholm, 21. Prijašnji generalissimus, veliki knez Nikolaj Nikolajevič, isčeznuo je bez traga sa svojih dobara u Kaukazu. Misli se, da su ga maksimaliste uapsili i bacili u tamnicu. Neispravna je vijest, da je veliki knez Mihajlo pušten bio na slobodu.

Berlin, 21. (D. u.) Po nalogu je pučkog povjereništva za izvanjske poslove predao danas izvanjskom uredu predsjednik odbora za izvanjske poslove u sovjetu, Petrov, službeni pismeni izvještaj o ratifikaciji mirovnog ugovora u Brestu-Litovskom, koja je uslijedila bila dne 16. o. mj. u moskovskoj konferenciji sovjeta.

Rumunjska.

B u k a r e š t, 22. (D. u.) Ministar je izvanjskih poslova, Arion, izjavio u svojoj zadaći, kako

slijedi: Ja proučavam sve predloge središnjih vlasti političke, gospodarske i financijske naravi, kako bi iz preliminarnog mira postao konačni mir. Nadam se, e će poći za rukom, da se postigne po Rumunjsku prihvatljiv i častan mir, koji ne će predočivati umanjene životne snage zemlje. U unutrašnjoj politici bavimo se pitanjem, kojega rješenje mora uslijediti u interesu zemlje i u skladu i povjerenju među različitim razredima.

B u k a r e š t, 22. (D. u.) Novine javljaju, da je bio rumunjski parlament raspušten, i da će biti raspisani novi izbori.

B u k a r e š t, 22. (D. u.) General će Avarescu prijeći sa danom 1. travnja u pričuvu.

B u k a r e š t, 22. (D. u.) Za izaslanike su na mirovne pregovore na rumunjskoj strani imenovani: ministar izvanjskih poslova Arion, general Lupesku i pukovnik Miresku.

Četvorni sporazum i Nizozemska.

H a a g, 21. (D. u.) Prema vijesti se dopisnog ureda može svom stalnošću priložiti, da u ministarstvo izvanjskih poslova nije do jedan sat popodne stigla bila još nikakova vijest od alijiraca glede pitanja o brodovima.

W a s h i n g t o n, 21. (D. u.) Reuterov ured. Pomorski je ministar Daniels priložio, e je nalog, da se preuzmu nizozemski brodovi, stupio na snagu sinoć u sedam sati na večer. Dio će nizozemske momčadi biti zaposlen na brodovima, drugi će, ako žele, biti zadržani u Americi i primiti od američanske vlade svoju plaću. Mornari, koji hoće da se povrate u Nizozemsku, bit će što prije je moguće, otpremljeni onamo.

W a s h i n g t o n, 21. (D. u.) Prema listu "Central News" zapovijedio je u srijedu na večer pomorski tajnik Daniels, u smislu proklamacije Wilsonove, svim američanskim lučkim oblastima, da zaplijene nizozemske brodove. Wilson je izrazio želju, da se imade u svakom pogledu uzimati obzir na interese Nizozemske i interese nizozemskih podataka.

New-York, 22. (D. u.) Reuter. Pričuvna je momčad ratne mornarice preuzela sinoć uslijed naloga vlade u Washingtonu 38 nizozemskih brodova. Nizozemski kapetani nijesu prosvjedovali, pošto su već od više dana ovamo bili spremni na takav postupak.

Iz njemačke zastupničke kuće.

Berlin, 22. (D. u.) Rajhstag je prihvatio danas u prvom redu tromjesečni proračunski provizorij u trećem čitanju, nakon česa bje obavljeno treće čitanje osnove novog vojnog zajma od 15 milijarda. Vojni bje zajam prihvaćen protiv glasovina neovisnih socijalnih demokrata. Kuća je zatim započela drugo čitanje mirovnih ugovora s Finskom i Rusijom. Socijalni su demokrati, središte i napredna pučka strana, predložili ovaj zaključak: Rajhstag izražava na svršetku rasprave o rusko-njemačkom mirovnom ugovoru očekivanje, da će se obzirom na izjave državnog kancelara od 29. studenog i izjave njemačkog pregovaratelja u Brestu-Litovskom voditi briga oko prava samoodređivanja Poljske, Litavske i Kuronske i da će se smjesta poduzeti koraci, kako bi se državna izgradnja sa domaćom civilnom upravom svela u pravu kolotečinu; da će dosadašnja zastupstva biti stavljena na široku osnovku i da će, što prije je moguće, biti sklopljena utanačenja prema željama dosadašnjih narodnih zastupnika s njemačkim carstvom. Zastupnik Scheidemann izjavlja, da socijalno-demokratska stranka teži za mirom sporazumka. Taj cilj nije postignut mirom s Rusijom. Socijalni demokrati nijesu zadovoljni s bitnim dijelom ugovora. Ali pošto se tim ugovorom dokrajčuje rat na istoku, socijaliste ne će otkloniti ugovora. Stoga se ustežu od glasovanja. U daljnjem su raspravi prihvaćeni mirovni ugovori u drugom i trećem čitanju pretežnom većinom.

* Mir s Ukrajinom ratificiran. Kijev, 18. Malena je rada velikom većinom odobrila jučer potpis mirovnog ugovora između Njemačke i Ukrajine.

* Novo rumunjsko ministarstvo. Vladino glasilu u Jassyju objavljuje slijedeću listu novih ministara: Marghiloman, predsjedništvo i unutrašnji poslovi; Kostantin Arrois: vanjski poslovi; general Harjeu: rat; Mahedenti: nastava; Sailescu: financije; Dobrescu: pravosuđe; Meissner: trgovina i industrija. Ministri za javne poslove i za domene nijesu još imenovani. Marghiloman će se povratiti u Bukarešt.

* Njemački državni sabor. U glavnom odsjeku držav. sabora, koji se je dne 21. t. mj. bavio ruskim mirovnim ugovorom, bio je sa 12 proti 10

glasova odbit predlog neovisnih socijalnih demokrata, neka se Aalandski otoci isprazne i neka se u unutrašnje poslove finske ne umješuje niti pošiljanjem četa niti oružanom pomoći. Podtajnik je Busche izjavio, da se ekspedicija na Aalandske otoke neće zatezati dalje negoli je to nužno potrebno. U Finskoj se mora i dalje voditi borbu protiv boljševičkih bandama, koje su u posljednje doba dobile iz Petrograda oklopljene automobile.

* Francuski izvještaj. 21. ožujka na večer: Djelatnost je njemačkog topništva ostala tečajem dana veoma žestoka između Miette i Aisne u čitavom predjelu od Reimsa na fronti u Champagni, osobito u predjelu između Montsa i Ville sur Tourbe. Naše su baterije svagdje oarješito odgovarale. U okolici je Lee Hurlus proveo neprijatelj uzastopce tri navale, koje su bile skršene ili našom vatrom ili našim protunavalama odbijene. Istočno od Sulpessa bile su njemačke kolone uzete pod vatra i raspršene. Na desnoj su obali Moze i na nekoliko mjesta u Moevri bile naše prve crte prilično jako opstrjeljavane. — Bojevi u zraku: Poručnik je Fonch sastrojlo dne 13. ožujka svoje 30. neprijateljsko lijetalo. — Istočno bojište 20. ožujka: Obostrana topnička djelatnost u okolici Gjevgejlija i sjeverno od Monastira. Skupine su alijiranih lijetala na mnogo mjesta s uspjehom bacale bombe na neprijateljske naredjaje u dolinama Strume, Vardara i u okolici Moglene. U zračnoj bje borbi oboreno neprijateljsko lijetalo.

* Opet napadaj na njemačko poslanništvo. Iz Berna brzojavljaju sa danom 21. ožujka: nakon napadaja sa bombama na njemačko poslanništvo u Bernu uslijedio je pokušaj sličnog napadaja, popraćen pismom, punim prijetnja, na njemački konzulat u Lausanni.

* Bojevi na zapadu. London, 21. (D. u.) Dopisnik Reuterovog ureda na britskoj fronti brzojavlja na večer: Nijemci kao da su time, što, poduprti jakim topništvom, bacaju velike mase u boj, prodrli u crtu fronte između Scarpe i St. Hilaira. Ne poduzmemo li najnužnijih mjera, izgleda, kao da je sveukupni položaj za trenutak uskoledan.

* Iz Poljske. Varšava, 20. Izbori za poljačko će se državno vijeće obaviti dne 9. travnja.

* Rat na moru. Reuterov ured javlja sa danom 21. o. mj. službeno iz Washingtona: Parobrod je „Begond“ bio torpedovan. — Wolffov ured brzojavlja službeno iz Berlina: U sredozemnom je moru bilo potopljeno 7 natovarenih parobroda, koji su bili svi osigurani i najvećim dijelom oboružani, kao i 6 jedrenjača sveukupno 23.000 brutto-reg. tona.

* Talijanski izvještaj. 21. ožujka. Sjeveroistočno su od glavnice Tresignori navalili neprijateljski odjeli na jednu od naših predstraža; no neprijatelj je morao opet uzmaknuti. Kod Caposile zadali su naši odjeli neprijatelju gubitaka i povratili se sa nekoliko zarobljenika kao plijenom. Neprijateljsko je jedno lijetalo i jedan hidroplan bio sastrojeljen sjeveroistočno od Zenzona i kod Cortelazza.

* Zaplijena nizozemskih brodova. Predsjednik je Wilson izdao proklamaciju, koja daje punomoć, da se od srijede dalje mogu zaplijeniti ladje, koje se nalaze u američkim lukama. Ovaj je korak bio poduzet radi toga, jer je ured za trgovinu bio obaviješten, da je Nizozemska pogledom na prepuštenje brodova odbila američanski ultimatum.

* Civilna službovna dužnost u Francuskoj. Francuska je vlada zaključila, da uvede sveopću službovnu dužnost za sveukupno muško pučanstvo između 18 i 50 godina.

* Japan i Rusija. „Times“ javlja iz Tokija sa danom 19. ožujka: Danas se je održavalo krunsko vijeće, kojemu je po svoj prilici prisustvovao i car. Drži se nevjerojatnim, da će vlada prije odgode parlamenta, koje će uslijediti svršetkom ovoga mjeseca, preći na vojničku akciju u Sibiriji. — Nadalje javlja isti list istim danom iz Tokija: Danas će izaći u članku opozicionalnog jednog lista vijest, da će ministar izvanjskih poslova, Motono, po svoj prilici odstupiti, jer nije u stanju, da si pridobije odobrenje za svoju akciju, za koju se je već u studenom bio jače zauzeo, kadno je htio zaposjesti Harbin ili Vladivostok. Nakon utanačenja posebnog mira između Njemačke i Rusije smatrao je Motono, e je krenuo čas za njegovu intervenciju. On je vijećao zajedno s alijircima, a ponajpачe je njegove osnove odobrio bio francuski ministar izvanjskih poslova, Pichon. No premda su Engleska, Francuska i Italija odobrile bile Motonov predlog, njegovi su se ministarski drugovi ustručavali, da ga prihvate. Posljedica je toga bila, da je Motono izgubio dodir s alijircima, tako te bi prema mnijenju spomenutog lista bila ostavka njegova jedini izlazak.

Kako je došlo do rata?

Došlo je doha, da se može pretresivati uzroke i krivnju rata ne samo argumentima, koje nam propisuju vodeći krugovi u Beču i u Berlinu, već nekoliko stvarnije i savjesnije. Do sad bilo je dozvoljeno pisati jedino o tome, koliko su naši neprijatelji doprinijeli k svjetovnomu ratu, u koliko su Srbi, Francuzi, Rusi i Englezi prouzročili taj užasni rad, dok nije bilo dozvoljeno, da se izreče sud o djelovanju naše ili njemačke diplomacije. Da smo danas u stanju, da prosudujemo nešto točnije i historički pravednije uzroke rata, nemamo zahvaliti jedino Sumolinovom procesu, koji nije bio u tom pogledu nikakva senzacija, pošto nije ništa potvrdio sviju nagadjanja sa njemačke strane, već u prvom redu mužu, koji je prije rata bio poklissar Njemačke u Londonu, knezu Lihnovskom, odvažnosti jednog diplomata, koji nije htio staviti svoju osobu u službu zabašurivanja i krivotvorenja činjenica. Mimogred budi priznaje, da bi svaki list i svaku osobu bila zadesila najstrašnija kazna, da se usudio iznijeti samo deseti dio činjenica, koje je iznio Lihnovsky i koje su bile priopćene u njemačkim novinama. Najjasnije su činjenice i istine međjutim još uvijek širokoj javnosti nepristupne. Ali i ono, što se je iznijelo, dosta je zanimivo, da bi se s njim upoznali naši krugovi i da bi doznali, na kakav lakomišljen i odgovoran se je način vodila diplomacija i kako se je igralo sa životom i dobrom naroda. Sve to nas jača u osvještavanju, da se moramo svim sredstvima boriti protiv takvom sistemu, koji smatra narode i život ljudski samo sredstvom za neke tobožnje interese države, dok su to u glavnom samo interesi neke kamarije i kapitalističke ratne industrije.

Slijedeće činjenice iz spomenice njemačkog poklissara u Londonu kneza Lihnovskoga prenosimo iz broja 144 „Berliner Tageblatt“. Međutim je izišao dio ove spomenice također u bečkim novinama. Najprije iznosi Lihnovsky poznate već činjenice, da je Engleska kao trgovačka država bila protivna svakom konfliktu, oružanom konfliktu, da su Asquith i Grey bili izdruženi pacifiste itd. Za tim prelazi na srpsku krizu te pripovijeda nekoliko zanimljivih anekdota iz doba iza sarajevskog umorstva. „Na brodu Nj. V. „Meteoru“ (njemački brod), piše Lihnovsky, doznali smo za smrt prijestolonasljedničke dvojice. Nj. je Veličanstvo, njemački car, dočuvši za to, žalio, da je njegov trud, da pridobi pokojnog prijestolonasljednika za svoje nacerte, postao uzaludan. Da li je nacrt za aktivnu politiku bio već izradjen u Konopištu, ne može Lihnovsky da kaže. O mišljenju u bečkim krugovima nije bio obavješten, te radi toga nije dogadjajima u Beču pripisivao nikakve važnosti. Mogao je jedino ustanoviti, da je kod austrijske aristokracije vijest o smrti prijestolonasljednika izazvala osjećaj oslobodjenja u mnogo većoj mjeri, negoli druga čuvstva. Na „Meteoru“ nalazio se je također austrijski aristokrala grof Thun, koji je unatoč najljepšem vremenu čitavo vrijeme bočovao od morske bolesti. Cini je stigla ova vijest, ozdravio je. Strah ili radost posvema su ga izlječile“. Tko je živio u ono doba u Beču, mogao je ustanoviti, kako je imao pravo knez Lihnovsky, kad ističe ove pojave. I u Beču bila je vijest o umorstvu u Sarajevu primljena posve hladnokrvno i bez ikakvoga uzbuđenja. Nigdje se nije mogla primjetiti ho! ili saučesće. A moglo bi se ustvrditi još više, kad bi običnim ljudima bila dopuštena licentia poetica kneza Lihnovskoga.

„Iza umorstva u Sarajevu“, piše knez Lihnovsky dalje, „bilo je držanje engleske štampe mirno i Austriji sklonu, pošto se je odsudjivalo umorstvo. Poлагano ali su se množili glasovi, koji su kazali, da akoprem je potrebna kazna za zločin, ipa kse ovaj ne smije iskoristiti u političke svrhe. Radi toga pozivalo se je Austriju usrdno, da bude umjeren. Kad je izašao ultimatum, bili su svi listovi, osim uvijek u financijskim stiskama nažećeg se i od Austrije po svoj prilici podmićenog „Standarta“, jednodušni u odsudjivanju note. Čitavi svijet, osim Berlina i Beča, shvatio je, da to znači rat i to svjetski rat. Ja sam pritisnuo na to, da Srbija dade susretljivi odgovor, pošto držanje ruske vlade nije dopuštalo sumnju o ozbiljnosti položaja. Srpski je odgovor bio u skladu sa engleskim nastojanjem, pošto je Pašić bio u istinu popustilo u svim točkama, osim u dvjema, u kojima se je izjavio spremnim na pregovaranja. Da su Engleska i Rusija htjele rat, bio bi dostatan najmanji mig u Beogradu i nečuvena bi nota bila ostala bez odgovora. Utisak se je sve više jačao, da želimo rat uz svaku cijenu. Inače nije bilo pojmljivo držanje naše vlade u jednom pitanju, koje nije imalo direktno nikakve važnosti za naš. Vruće molbe i jasne izjave gospodina Sasonova, kasnije upravo ponizni brzogovi ruskog cara, opetovani prijedlozi sir Edvardsa, opomena markiza di San Giuliano i gospodina Bolatija, moji usrdni savjeti, ništa nije koristilo. Berlin je ostao kod toga, da se Srbiju mora razmrcvariti (Serbien muss massakriert werden!).

Konačno dolazi knez Lihnovsky na pitanje, tko je sakrivio rat i konstatuje: Kako proizlazi iz naših službenih objava, koje nijesu oprovrgnute ni u „bijeloj knjizi“, koja tvori uslijed nepotpunosti i nedostatnosti materijala upravo samoopužbu, smo

1. potaknuli grofa Berchtolda, da napadne na Srbiju, ma da nije to tražio njemački interes i da smo morali znati za pogibelj svjetskog rata; posve je sporedno, da li smo poznali tekst ultimatum ili ne.

2. U danima od 23. do 30. jula 1914., kad je gospodin Sasonov izjavio svom odlučnošću, da neće dozvoliti napadaj na Srbiju, odbili smo englesku ponudu za posredovanje, ma da je Srbija pod ruskim i engleskim pritiskom prihvatila gotovo sav ultimatum te je u ostalim dvim točkama bilo lako postići sporazum. Grof Berchtold bio je dapače pripravan, zadovoljiti se sa srpskim odgovorom.

3. 30. jula, kad je grof Berchtold sam htio da popusti, poslali smo u Petrograd ultimatum, kao odgovor na rusku mobilizaciju, a 31. smo navijestili Rusiji rat, ma da je car dao svoju poštnu riječ, da ćete neće dotle marširati, dok traju pregovaranja i da nije Austrija bila napodnuta. Time smo znalice uništili mogućnost mirnog sporazumka. Ne možemo se prema tome čuditi, da u očigled ovih neoprivih činjenica pripisuje nama sav kulturni svijet potpunu krivnju rata.

Domaće vijesti.

Razdoba živežnih karata (jedna karta za sve vrste živeža) počinje danas, u subotu. Karte će se izdavati svaki dan od 8 do 12 sati dopodne u općinskom uredu, te od 8 do 12 sati dopodne i od 2 do 5 sati popodne u ulici Verudella.

Izdavanje petroulja. Danas, u subotu dne 23. ožujka, izdat će se posljednji dan petroulje, i to u prodavaonicama u ulici Giulija, Glovia i Radezky. — U ponedjeljak će se otvoriti nova prodavaonica u ulici Verudella.

Mjere protiv zračnih navala. Kuće u ulici Polcarpo broj 129, 194, 196 i 202, koje su dosad služile kao sklonište protiv neprijateljskih zračnih navala, biti će upotrijebljene u druge svrhe, tako da prema tome za iste izdane crvene i žute iskaznice gube odsele svaku vrijednost. Posjednici takovih iskaznica mogu se dakle danomice od 9 do 12 sati prije podne prijaviti redarstvenom odjelu te zatražiti iskaznicu za drugo sklonište.

Hrvatska škola u Puli. Kako doznajemo, hrvatska je škola u Puli prešla sa 1. marčom 1918. na troškove pokrajine, te su već učitelji i imenovani. U školu se je do danas upisalo 320 djece. Općina puljska od 1. marča 1918. dalje plaća najamninu za školu i nosi sve troškove, što je po zakonu dužna nositi. Polovicom aprila 1918. predi će hrvatska škola iz zgrade Narodnog Doma u školsku zgradu talijanske građanske škole u ulici Čentile. U istoj zgradi ima prostora za devet razreda. Prigovor nek ih naših ljudi, da ta zgrada ne odgovara školskim zahtjevima nije na mjestu, jer ako je ta zgrada bila zgodna za talijansku građansku školu, a u kojoj se sada nalazi talijanska pučka i građanska škola, odgovarat će i za našu hrvatsku školu. U ostalom, ta se zgrada nalazi u središtu grada Pule. Našim ljudima preporučimo toplo, da svoju djecu upisuju u našu hrvatsku školu, pa ako i jesu za snala utemeljene samo trozredna dječjačka i trozredna djevojačka škola, škole će biti i više razredne, prema tomu, koliki će se broj djece u naše škole upisati. Nakon toliko godina moljakanja postigli smo eto dobrom voljom gosp. tvrdjavnog povjerenika konačno i javnu pokrajinsku hrvatsku školu u Puli, te smo uvjereni, da će naši učitelji, kojima je na ovoj školi povjeren uzgoj naše djece, uložiti sve sile, da nam budu djeca ljepo napredovala. Našoj novoj hrvatskoj školi u Puli kličemo: Rusa, cvala i množila se u razredima, a onima, koji su se trsili oko otvorenja iste, srdačna hvala!

Međugradski telefonski saobraćaj predbrojnika sa višim stanicama. Poštansko i brzogavno razvodništvo u Trstu saopćuje: U smislu § 43. točka 6. telef. reda, jedan te isti pozivač ne može da najavi nov razgovor sa istim pozvanikom (istom predbrojničkom stanicom) prije negoli je bio vodjen ili izbrisan najavljeni već me: ugradski razgovor. Ova odredba nije se za vrijeme rata pokazala dosta možnom, e da se zapriječje zlorabe, jer je predbrojnicima sa više stanica bilo moguće, da međugradski spoj previše rabe u svoje svrhe, a na štetu drugih predbrojnika. Na temelju otpisa c. k. ministarstva trgovine od 2. ožujka o. g. br. 42763/P.—1917. bi u smislu § 4. točka 3. telefonskog reda ograničenje međugradskog telefonskog saobraćaja kod zasebnih razgovora pooštreno time, da se u saobraćaju između predbrojnika sa više govornica, sve govornice istog predbrojnika imaju smatrati kao jedna te ista stanica. Ova odredba stupa u krijepost dne 17. ožujka 1918. i to za sada za vrijeme dok traju izvanredne prilike.

Ispravak. U broju 968. od 17. ožujka t. g. na strani četvrtoj „Hrvatskog lista“, tiskan je dopis: „Pismo od barba Mate“, potpisan pseudonimom Mate Balota. Pošto je općenito poznato, da se u novinarskom dopisivanju služim sa pseudonimom Mate Balota ja niže potpisani, molim to slavno uredništvo, da tiska čim prije slijedeći ispravak: 1. Nije istina, da sam ja autor onog članka, jer ima već četiri mjeseca, da ležim bolestan, te od mjeseca studenoga 1917. nijesam ni crte napisao za ikoju novinu. 2. Onog „kampjuna“ pak, koji se služi mojim pseudonimom, molim, da ne piše onako, kako ja ne mislim. Sa veleštovanjem Benjamin de Prato. Trst, 21. III. 1918.

Izgubio se je lovački pas. Čuje na ime French. Predati ga uz dobru nagradu kod uprave ovog lista.

Prodaja ribe. U slučaju, da prispje riba, prodavat će se ona danas. Pravo kupovati ribu imaju danas vlasnici karata počevši od broja 3401.

Prosvjeta.

* „Neue Südslavische Rundschau“. Pred mjesec dana obustavljena je jugoslavenska revija „Südslavische Rundschau“, koja je na njemačkom jeziku zastupala interese naroda Srba, Hrvata i Slovenaca prema vanjskom svijetu. Pošto je ovakovo glasilo obzrom na političku situaciju ovog vremena neophodno potrebno, to se je „Hermes t. d. d.“ jedno novo hrvatsko nakladno poduzeće odlučilo, da namjesto obustavljene „Südslavische Rundschau“ izda novo glasilo istoga smjera. To novo glasilo, kojemu je ime „Neue Südslavische Rundschau“ trebalo je da izađe još u prvoj polovici ožujka, no izlaženje mu je odgodjeno uslijed kojekakvih neprilika sa strane vlasti, te je tek dana 21. ožujka izašla pred publiku. „Neue Südslavische Rundschau“ izlaziće tri puta mjesečno, a pretplata stoji na godinu K 30.—, na pol godine K 15.—, na četvrt godine K 8.—. Za nacionalni smjer lista jamči, da je Hermes t. d. d. angažovalo uredništvo bivšeg „Südslav. Rundschau“. Pretplatnici „Südslavische Rundschau“ dobivati će do granica svoje pretplate „Neue Südslavische Rundschau“. List će se dobivati u svim knjižarama, papirnicama i trafikama po cijeni od K 1.— po broju. Pretplata i oglasi se šalju na upravu „Neue Südslavische Rundschau“ kod „Hermes“ Akademički trg broj 2. a rukopisi na uredništvo Gjorgjićevića ulica br. 11. Mi ovaj list našem općinstvu najtoplije preporučamo.

Mali oglasnik

Politeama Ciscutti Danas u subotu, dne 23. ožujka, kinematografske predstave sa ovim programom:	Kupio bi se I. brač. Javiti se dopisnicom na J. Bauleitung, Hauptzentrale, Marinefeldpostamt, Pula.
Saša-ratna sedmica proj 168 h.	Traži sluškinju c. kr. kotarsko poglavarstvo Plaća po dogovoru.
Noćna zagonetka Drama u 4 čina sa Viggo Larsenom u glavnoj ulozi. Početak predstava: 2-20, 3-30, 5 i 6-30 po podne.	Traži se jednostavno uređenu sobu dozvolu za kuhati u stanu za gospodju. Javiti se kod uprave.
Ulazne cijene za ovaj film: ulaznica za prizemlje i lože K 1.—, lože K 2.—, naslonjač K —60, galerija K —40. Samo za odrasle i Novo za Pulu i Salenski orkestar.	U trgovini pokućstva, Fil. Barbalica u Sijanskoj ulici, prodaje se novo pripjeću pokućstvo.

„Kreditno i eskomptno društvo“

Pula trg Custerova 48
prima u pohranu novac uz najviši mogući kamatnjak, te isplaćuje uloške po dogovoru, bez obzira na ratno doba u svakoj visini. Uredovni satovi samo od 4 do 5 po podne.